

OSALUSE VALITSEMISE ARUANDED

AS Vireen 2010. a aruanne

Hinnang äriühingu majandustegevusele eelnenud majandusaastal:

AS Vireen ainuaktsionäri 11.01.2011 otsuse alusel muudeti äriühingu ärinimi Loomsete Jäätmete Käitlemise Aktsiaseltsist Aktsiaseltsiks Vireen. Äriregistris registreeriti nime muudatus 14.02.2011.

AS Vireen 2010. aasta majandustulemusi võib pidada heaks.

Aruandeaastal osutas ettevõtte 1., 2., ja 3. kategooria loomsete kõrvalsaaduste kahjutustamise teenuseid 901-le teenuse ostjale 1886 tuh euro eest, millest 672 tuh euro eest osutati teenuseid lihatööstustele ja muudele kõrvalsaaduste valdajatele, 1214 tuh euro eest põllumajandustootjatele, millest 606 tuh eurot tasuti põllumajandustootjate poolt ning 608 tuh eurot tasus Eesti Vabariik sihtfinantseerimise teel.

Aruandeaastal kahjutustati loomsete kõrvalsaaduste käitlemise tehases 9072,8 tonni loomseid kõrvalsaadusi, millest 5362,4 tonni moodustasid hukkunud põllumajandusloomad ning 3710,4 tonni lihatööstuste ja muude kõrvalsaaduste valdajate loomsed kõrvalsaadused.

Peamised suhtarvud majandusaasta kohta ja nende arvutamise meetoodika

	2010	2009
Käibe kasv/kahanemine (%)	-9,5	-14,1
Puhasrentaablus (%)	14,5	20,4
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades)	1,8	2,2
ROA (%)	5,9	8,8
ROE (%)	15,9	29,2

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

Käibe kasv (%)=(müügitulu koos sihtfinantseerimise teel osutatud teenuse tuluga 2010 – müügitulu koos sihtfinantseerimise teel osutatud teenuse tuluga 2009)/müügitulu koos sihtfinantseerimise teel osutatud teenuse tuluga 2009*100

Puhasrentaablus (%)=puhaskasum/müügitulu koos sihtfinantseerimise teel osutatud teenuse tuluga*100

Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades)=käibevara/lühiajalised kohustused (ei sisalda varade sihtfinantseerimise lühiajalist osa)

ROA (%)=puhaskasum/varad kokku*100

ROE (%)=puhaskasum/omakapital kokku*100

Ettevõtte on hoidnud tehase seadmed töökorras ja pööranud erilist rõhku õhupuhtuse tagamisele ning reovee bioloogilise puhasti puhastusefektiivsuse suurendamisele. Keskkonnakaitselised kulud aruandeaastal olid ligikaudu 101tuh eurot.

Aruandeaastal alustati tehase reoveepuhasti rekonstrueerimistöödega, millesse investeeriti kokku 338 tuh eurot, sealhulgas 257 tuh eurot moodustas ettevõtte omafinantseering ja 81 tuh eurot Keskkonnainvesteeringute Keskuse sihtfinantseerimine. Projekti kogumaksumuseks kujuneb 1917 tuh eurot, millest 958 tuh euro finantseerimise osas on sõlmitud sihtfinantseerimise leping Keskkonnainvesteeringute Keskusega ja 959 tuh eurot tasub ettevõtte omafinantseeringu teel.

Järgmistel perioodidel tasub ettevõtte omafinantseeringu teel reoveepuhasti rekonstrueerimiseks alljärgnevalt:

2011 aastal 606 tuh eurot;

2012 aastal 96 tuh eurot.
Keskonnainvesteeringute Keskus tasub järgnevatel perioodidel reoveepuhasti rekonstrueerimise eest sihtfinantseerimise tee alljärgnevalt:

2011 aastal 782 tuh eurot;

2012 aastal 95 tuh eurot.

2011 aastal on planeeritud tehase tehnoloogilisse paremustamisse ja seadmepargi täiustamisse investeerida vähemalt 86 tuh eurot. 2011 aasta investeeringute maht on kaetud ettevõtte tuludega ja käibekrediidi lepinguga.

Eelnenud majandusaastaks seatud tegevus- ja finantseesmärkide saavutamise analüüs:

Ettevõtte 2010 aastaks püstitatud tähtsamad eesmärkide elluviimine:

1. Valmis ja kehtestati ettevõtte detailplaneering, mis võimaldas alustada reovee puhastusseadmete rekonstrueerimisega vastavalt täiustatud projektile, milline peab tagama senisest oluliselt paremad heitvee kvaliteedinäitajad.
2. Valmis ja kehtestati detailplaneering Hiiumaa hukkunud loomade ja loomsete kõrvalsaaduste matmispaiga rajamiseks vajalik detailplaneering Pühalepa vallas.
3. Ettevõtte efektiivsemaks majandamiseks toodangu liha-kondijahu ja rasva alternatiivse kütusena kasutamise võimalusi on mitmeti uuritud Tallinna Tehnikaülikooli, Eesti Energia ja OÜ Esbellet baasil. Segavaks asjaoluks on olnud erinevate ametkondade ja erinevate ametnike erinevad tõlgendused tehase väljundite – liha-kondijahu ja tehnilise rasva kohta, kas tegemist on toodetega või jäätmetega. Ettevõtte on seisukohal, et tehases käideldud loomsetest kõrvalsaadustest saadakse töötlemise tulemusel tooted: liha-kondijahu ja tehniline (sulatatud) rasv, milliseid on võimalik kasutada kütusena. Samale seisukohale on asunud ka Euroopa Liit ja see peaks hõlbustama tehase toodete kütusena laiemat kasutuselevõttu ja võimaldama hulgimüüki tunnustatud ettevõtetele.
4. Tehnoloogilist protsessi on täiustatud. Kasutusele on võetud uued, roostevabast materjalist ning täiendatud konstruktsiooniga tigu-transportöörid.
5. Ettevõtte tehnoloogilise protsessi jälgimise- ja valvesüsteemi on täiustatud. Keskjuhtimispuldist on võimalik kontrollida ja juhtida tehnoloogilist protsessi, kontrollida tegevusi tehases ning ettevõtte territooriumil.
6. Edukalt viidi läbi ettevõtte elektrivarustuse töökindluse tõstmine.

Võrreldes aktsiaseltsi tegelikke 2010. aasta finantstulemusi 2009. aasta osaluste valitsemise aruandes esitatud finantseesmärkidega jäi AS Vireen tulude prognoos täitmata 1% (sh müügitulu 3%) tingituna eelkõige majanduskriisi tingimustes Eestis tegutsevate lihatöötajate ja põllumajandustootjate loomapidajate tegevuse lõppemisega või tootmise vähenemisega, puhaskasumi langust prognoosisime kuni 31%, tegelik langus oli 35% . Kasum osutus prognoositust väiksemaks järgnevatel põhjustel:

- põhivarana arvelevõtmise alampiiri tõsteti 1917 euron, millega seoses kanti kuluks alla eelpoolnimetatud piiri arvel oleva põhivara jääkmaksumus;
- käibe kahanemine.

2011 aastal ettevõtte hinnangul peatub käibe kahanemine.

Plaanitud investeeringute maht jäi 42% ulatuses täitmata, kuna tehase reoveepuhasti rekonstrueerimistööde algus lükkus plaanitud hilisemale ajale. Seoses reoveepuhasti rekonstrueerimistöödega on ettevõttel aastatel 2011-2012 väga madal likviidsete vahendite tase.

Ettevõtte suudab kanda kuni 750 tuh euro suurust laenu, laenukohustused 31.12.2010 seisuga olid aga 1027 tuh eurot. Optimaalseks kapitalistruktuuriks peab ettevõtte 60-65% sihtfinantseerimise kohustuste võrra korrigeeritud bilansimahust.

2013 aastast ettevõtte tulemused paranevad, mis suurendab ka ettevõtte laenukande võimet ja annab võimaluse vähendada omakapitali osakaalu sihtfinantseerimise kohustuste võrra korrigeeritud bilansimahust.

Alates 2012.a seoses reoveepuhasti rekonstrueerimise lõpuleviimisega ja eesseisva tehase väljaostmisega, kavandab ühing täiendavate laenude võtmist uute projektide realiseerimiseks taastuenergia valdkonnas.

2010. aasta 31. detsembri seisuga moodustas äriühingu omakapital 37% varade mahust, sihtfinantseerimise kohustust arvestamata on omakapitali osakaal 59% bilansimahust. Võrreldes eelneva perioodiga suurenes äriühingu omakapitali osakaal varade mahust 7%.

Laenukohustuste maht ulatus 2010.a 31. detsembri seisuga 1027 tuh euroni, mis moodustab 35% bilansimahust, millest on välja arvestatud sihtfinantseerimise kohustus. Võlakohustuste ja omakapitali suhtarv oli 59%.

AS Vireen on 2010. aastal täitnud püstitatud ülesanded, kõik tehasesse transporditud kahjutustamisele kuuluvad loomsed kõrvalsaadused on ümber töödeldud. Tõrgeteta töötab äriühingu poolt käivitatud jäätmete kokkuveo logistiline süsteem. Tulemuslikult on tegeletud loomsete jäätmete kahjutustamise tulemusena tekkiva kauba alternatiivsete kasutusvõimaluste otsimisega (eesmärgiks tulude suurendamine ja kulude vähendamine).

Äriühingu finantseesmärgid:

AASTA (summa tuhandetes)	Äritulud		Ärikulud		Puhas- kasum	Divi- dendid või puhas- kasumi määr	Varad			Kohustused				Oma- kapital	Inves- teerin- gud	Turu- osa (%)
	kokku	müügi- tulu	kokku	põhi- vara kulum ja alla- hindlu- sed			kokku	raha	käibe- vara	kokku	lühiaja- lised kohus- tused	võla- kohus- tused	riigipoolse siht- finantsee- ringu kohustu- sed			
2010	2 310	1 893	1 989	515	275	0	4 646	542	786	2 911	817	1 027	1 701	1 735	342	48%
2011	2 322	1 940	1 992	515	293	0	5 067	0	248	3 039	998	902	1 917	2 028	1 474	48%
2012	2 321	1 939	2 034	509	263	0	4 744	1	243	2 453	882	504	1 729	2 291	191	48%
2013	2 321	1 939	2 131	584	175	0	4 200	27	283	1 734	825	222	1 310	2 466	0	48%
2014	2 342	1 939	2 110	562	229	0	3 806	195	451	1 111	244	0	909	2 695	0	48%

Äriühingu osa- või aktsiakapitalide suurenemine või vähenemine, selle viis ja suurus:

2010. aastal aktsiakapitali suurendamist ei toimunud.

Riigi osaluse säilitamise või võõrandamise otstarbekuse põhjendus:

Arvestuslikult tekib Eestis eri riskiastmega loomseid kõrvalsaadusi 10 500 tonni aastas. Riik on kohustatud tagama nende EL nõuetekohase kogumise ja kahjutustamise. Esimese kategooria loomsete kõrvalsaaduste kahjutustamise tehas, mis vastab EL nõuetele on AS Vireen. AS Vireen on riigi äriühing (100% aktsiatest kuulub riigile). Tehas rajati SEB Liisingu laenu arvelt ja tehnoloogia soetati PHARE projekti toel. Viimatinimetatud lepingu 5 aastane periood lõppes 2009. aastaga. Tehas on rajatud hoonestusõiguse alusel ja AS Vireen opereerib seda kasutusvalduse alusel. Lepinguperioodi (10.a) lõpus ja lepingu täitmisel 2014. a läheb tehase omand üle AS-le Vireen. Nimetatud lepingus ja sellele eelnenud hankes on algusest peale arvestatud, et operaatoriühing kuulub riigile, mis annab võlausaldajale ilma täiendavate tagatisteta kindlustunde, et leping täidetakse lõpuni. Sel põhjusel ei ole kuni 2014. a lõpuni otstarbekas asuda riigi osalust äriühingus võõrandama.

Euroopa riigid abistavad tootjaid, kattes nende hukkunud põllumajandusloomade kokkuveo ja kahjutustamise kulud. Riigiabi lubatud ülemmäärad on mäletsejaliste osas 100% kuludest ja mittemäletsejaliste osas 100% kokkuvedu kulust ja 75% kahjutustamise kulust. Alates 2009. aastast hüvitab Eesti 75 % ulatuses põllumajandustootjate hukkunud mäletsejaliste põllumajandusloomade kokkuveo ja kahjutustamise kulud. Pärast nimetatud muutust mittemäletsejaliste osas toimunud loomsete kõrvalsaaduste koguste vähenemine tähendab, et riigil oleks alates 2012. mõistlik taastada osaline abi ka nende hukkunud loomade puhul.

Omades aktsiaid ühingu, kes pakub teenuseid tootjatele, saab riik paremini kontrollida, et teenust osutatakse kvaliteetselt ja tegelikult õiglase hinna eest. Samuti saab riik niiviisi selge ülevaate kliendigrupist ja tekkivate loomsete kõrvalsaaduste tegelikust kogusest. Suunates samas riigiabi tootjatele läbi ühingu hoitakse lisaks kokku selle administreerimise kulud. Nii avaldub positiivne mõju riigieelarvele. Kuivõrd ühing osutab teenuseid ka teistele loomsete kõrvalsaaduste valdajatele, suurendab tema tegevus kokkuvõttes aktsiate, kui riigivara, väärtust. Lisaks eelnimetatule tegeleb AS Vireen ka teiste riigiasutuste poolt turult kõrvaldatud loomse päritoluga kauba kahjutustamisega, mis annab täiendava kindlustunde, et selline kaup mingil kujul uuesti turule ei satu ning nii on tagatud toidu- ja söödaahela ohutus.